

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

Štev. (No) 10

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

22. marca 1979

„Oboroženi odnosi“

Če bi v tem trenutku Karl Marx stopil iz groba na londonskem pokopališču in bi se ozrl po svetu, bi bil strahovito razočaran. Njegova teorija o brezrazredni družbi v komunističnih državah, njegove napovedi o večnem miru na svetu v brezrazredni družbi in njegova prerokovanja o mirnem sožitju med komunističnimi državami in režimi bi se mu razblinile v nič. Ugotovil bi, kakor ugotavljajo opazovalci svetovnega razvoja, da je danes pravi svobodni, demokratski del sveta tisti, kjer vojnih spopadov ni in da je pravi komunistični del sveta tisti, kjer se režimi vojaško spopadajo in kjer narašča napetost med dvema orjakoma, ki prav za prav ustvarjata komunistično svetovno politiko, med ZSSR in Kitajsko.

V glavnih obrisih je svet danes politično-ideološko razdeljen v tri velike bloke: v blok nekomunističnih držav, v sovjetski blok in v kitajski blok. Ta dva sta oba komunistična, toda drug drugemu sta v laseh, tako na doktrinarnem kakor na gospodarskem, družbenem, finančnem in vojaškem področju. V zadnji analizi je seveda gibalo vseh teh trenj med sovjetskim in kitajskim komunističnim blokom boj za oblast, najprej v vodstvu svetovnega komunizma, potem v vodstvu vsega sveta.

Marx je leta 1948 v svojem manifestu pisal: „Istovčasno z nasprotjem med razredi v družbi narodov bodo izginila tudi nasprotja med narodi.“ Lenin je ponavljal Marxa, Stalin je zatrjeval, da je to „znanstvena resnica“, za njim so Marxovo prerokovanje ponavljali kakor papagaji Hruščev, Brežnjev, Tito in drugi komunistični „veljaki“. Pod rdečo zastavo ne bo več vojnih spopadov, kajti vojna je produkt kapitalizma, ki bo izginil. Komunistem je mir, soglasje, varnost, kapitalizem je skupaj s vojnih spopadov, kraje, ropov, umorov. Za komunistem je vse, kar ni komunistem, fašizem in kapitalizem in reakcija. Komunistem pa je demokracija, napredek, svoboda.

Iz lastnihkušenj na slovenski zemlji vemo že dolgo, kaj drži in kaj ne. Svobodni svet, ki teh izkušenj nima, šele sedaj in še to zelo počasi ugotavlja, da so Marxove napovedi neznanstvena ropotija, utopija sanjača, a zelo nevarnega sanjača. Kljub častnim izjemam v svobodnem svetu in kljub neštetim svarilom in pouku Cerkve, šele sedaj svetovna javnost v medijih obrisih začenja spoznavati resnico.

Vojne vihre danes divjajo prav med komunističnimi državami: Vietnam je napadel in okupiral Kambodžo. Kitajska je napadla Vietnam. Kitajska se sedaj, kakor kaže, pripravlja za napad na Laos. V vseh teh deželah vladajo komunistični režimi in vse te podpirata komunistična ZSSR ali komunistična Kitajska.

Komunistični ideologi tako v komunističnih državah kakor v svobodnem svetu so v velikih zagatah, kako tolmačiti Marxa, Lenina in druge „mislence“ komunistične ideologije, da jih ne bi postavili na laž, odn. da bi jih prilagodili stvarnosti. Večina jih molči, samo politično, ne ideološko, se postavljajo eni ob stran Moskve, drugi ob stran Pekinga.

Med komunističnimi „mislenci“, ki se trudijo dialektično razvozljati razne Marxove „znanstvene“ trditve, med temi zgoraj omenjeno o nemožnosti vojne med komunističnimi državami, in jo prilagoditi povsem drugačni stvarnosti, so najbolj glasni jugoslovanski partijski ideologi. Prikrasani ideološkega vodje Kardelja, se oglašajo manjši „strokovnjaki“, med njimi zlasti makedonski partijski veljak Aleksander Grličkov, član jugoslovanskega CKKP, ki ima na skrbi odnose z vladajočimi partijami v komunističnih državah, tako tudi s partijami v ZSSR, na Kitajskem, v Vietnamu, v Kambodži, v Laosu.

Prav zanimivo je bilo Grličkova poslušati, kako je razvijal svojo dialektično razvozljavanje „velikih problemov

„Odrešenik človeštva“

Prva enciklika Janeza Pavla II.

„Odrešenik človeštva, Jezus Kristus, je središče vesolja in zgodovine“. S temi besedami pričena svojo prvo okrožnico sedanji papež Janez Pavel II.

Z datumom 4. marca t. l., na prvo postno nedeljo, je krščanski svet z veseljem sprejel to pastirsko pismo, ki je posnetek celotnega mišljenja papeža Wojtyła, povzetega iz pastirskih napotkov njegovih zadnjih prednikov, in dopolnjena v prelepo enotnost krščanskega gledanja na sedanji svet, na sodobnega človeka in njegove probleme, ki morejo najti resnično rešitev le v Sinu božjem.

S pretresljivo zavzetostjo poudarja papež zgodovinski trenutek, v katerem se nahaja človeštvo, ki vstopa v nov „Advent“ na pragu tretjega tisočletja. Zato razlaga, poziva, roti to človeštvo, naj se vendar obrne v „središče“, v Odrešenika.

Enciklika je razdeljena na štiri dele. I. Dediščina; 2. Skrivnost odrešenja; 3. Položaj človeka v svetu; 4. Poslanstvo Cerkve in človeka. Vsak od teh poglavij je še posebej razdeljen na več snovi, ki so tesno povezane druga z drugo.

Najprej govori papež o človeštvu, odrešenem po Kristusu, ki se nahaja v zatonu drugega tisočletja. V tem trenutku ga je Bog poklical h krmilu Cerkve. Janez Pavel II. obrazloži, zakaj je sprejel težko poslanstvo, in s katerimi besedami. Govori nato o svojih prednikih, zlasti o Janezu XXIII, Pavlu VI in Janezu Pavlu I. Izraža nato zaupanje v Duha Resnice in Ljubljani, da bo mogoče obogatiti to dobo Cerkve, dobo, ki jo analizira prav v zvezi zlasti z okrožnicami Pavla VI. Govori o kolektivnosti in apostolstvu v Cerkvi in o delu in poti, po kateri naj pride do zedinjenja med kristjani.

V drugem delu proučuje papež v globino skrivnost Odrešenja. „V Kristusovi skrivnosti“ govori o napotku, naj „pase njegove ovce“, in da naj spreobrnjene „potrjuje“ v veri. Odrešenje, ki nam je dano po Kristusu, pa je nenehoma obnavljano stvarjenje. Tu papež prikaže človeško podobo Kristusa, ki se je učlovečen „združil s slehernim človekom“. Govori nato o božji in o človeški dimenziji skrivnosti odrešenja, o Kristusovem ministeriju v temelju poslanstva Cerkve in krščanstva. Ta drugi del zaključuje s primerjavo poslanstva Cerkve in človekove svobode.

Tretje poglavje (Položaj človeka v svetu) pričena papež s ponovnim zatrjevanjem, da se je Kristus združil s slehernim človekom. Ne gre tu za „abstraktnega človeka“, temveč za „konkretnega“, „zgodovinskega“ človeka, kakršnega je Bog izbral, in kakršnega je Kristus odrešil. In vsak od štiri tisoč milijonov živčih ljudi je soudeležen v Kristusovi skrivnosti odrešenja.

„Vse poti Cerkve vodijo k človeku“ zatrjuje papež. Človek je, po Kristusu-

vem zgledu in navodilu, skrb Cerkve. In ta skrb se mora izražati tudi v stvarnem delu za človeka „da bo človekovo življenje vedno bolj človeško“, človeka vredno.

Papež se tu sprašuje, česa se boji sodobni človek. „Izgleda, kot da ga vedno ogroža isto, kar proizvaja, to je, delo njegovih lastnih rok, in še več, delo njegovega razuma“. Človek se izpostavlja alienaciji in vedno bolj živi v strahu. Janez Pavel II. govori nato o potrebi planifikacije izkoriščanja planeta, na katerem živimo, o široki planifikaciji, kajti človek je izgubil stik z naravo, in jo gleda le še kot predmet izkoriščanja v razne namene.

Govori torej o moderni tehniki, in se sprašuje, ali je to „napredek ali ogrožanje“. Človek se mora zavedati, da njegov cilj ni v tem, da potom moderne tehnike poseduje vedno več dobrin, temveč da naj ima vedno več prvin, prvin duha, ne materije. Tu napelje svoje razmišljanje na dejstvo, da je tehnika razdelila ne le posamezne ljudi, temveč celotne narode na dvoje: maloštevilni bogatini in množica „ubogih Lazarjev“. Tudi napačno razumljena svoboda je človeka pripeljala v potrošniško družbo. Opominja na Kristusove besede: „Jačen, sem bil...“

Papež se tudi ne izogne analizi strupenih pojavov moderne družbe: „vročica inflacije in nadloge stavk“. Sprašuje se, če so človečanske pravice „le črka, ali tudi duh“. In analizira razne pojave, kot poplava prodaj orožja malim in revnim državam. Z denarji, ki jih vlagajo v oborožitev, bi lahko rešili problem milijonov lačnih in zapuščenih. Omenja pa tudi versko svobodo, ki jo režimi in države tlačijo. Ne gre se tu za privilegije, temveč za eno temeljnih pravic človeške osebe. Omenja konkretno, da so kristjani v mnogih režimih le „drugorazredni državljani“ in roti k odpravi te krivice.

Kar se tehnologije tiče, da se povrnemo k eni velikih papeževih skrbi, je pravzaprav tragedija v tem, da tehnološki razvoj ni stopal skladno z moralnim, etičnim razvojem. Zato je položaj človeka v sodobnem svetu enako daleč od objektivnih zahtev za moralne principe, kot od zahtev za pravico in celo za socialno ljubezen.

Kako rešiti te pomanjkljivosti? Kaj storiti, da nas ta novi „advent“ Cerkve, ko se bliža leto dva tisoč, bolj približa večnemu Očetu? V zadnjem delu stavlja papež to vprašanje, in posreduje odgovor: nastopiti pot h Kristusu, k rešitelju človeka in rešitelju sveta. Zato četrto in zadnje poglavje govori o „poslanstvu Cerkve in usodi človeka“. Kristus, združen s Cerkvijo, katero je ustanovil, je glavna pot te Cerkve, je naša pot do Očetove hiše.

V vsakem človeku je hrepenenje po Bogu. „Za sebe si nas ustvaril...“

iskanja resničnih, revidiranih ali novih odgovorov na medpartijske kontradikcije“, ki jih vodijo celo „v oborožene spopade“, ki naj bi bili „zadnja stopnja konfliktov med njimi“, tudi če razložena „z novo analizo Marxovih spoznanj.“

Grličkov se je 26. februarja na federalnem zborovanju SZDL poleg zgoraj navedenih izjavjanj tako skušal izmotati iz Marxovih nasprotnih trditvev in jih prilagoditi sedanjim „oboroženim odnosom“ med komunističnimi državami:

„Življenje je potrdilo, da med socialističnimi državami in komunističnimi partijami obstajajo nasprotja in da morejo biti ta nasprotja — sedaj lahko govorimo bolj odkrito — po svoji naravi antagonična. Komunisti na oblasti stojijo pred resnično zadrego, ali naj priznavajo, da so ta nasprotja možna med njimi, ali pa ne priznati socialistične narave svojih dežel. Mi, jugoslovanski komunisti, izhajamo iz premise, da obstaja objektivni zakon o različnih

poteh v socializmu. Zato se ne vmešavamo v druge socialistične strukture, toda če nesocialistične mednarodne strategije začenjajo direktno škodovati našim interesom, državni suverenosti in socializmu kot svetovnemu procesu, potem smatramo za svojo politično in moralno dolžnost, da to glasno poveemo in storimo potrebne korake. Tako smo delali v preteklosti in tako bomo verjetno delali še naprej.“

Iz zadrege zaradi „oboroženih odnosov“ med komunističnimi državami in partijami se pač noben partijski ideolog ne bo mogel rešiti, če ne bo hotel vreči Marxovih „znanstvenih ugotovitev“ v koš. Tudi jugoslovanski oportunistični partiji in režimovci s svojim „objektivnim zakonom“ o različnih poteh v socializmu, ne. Kajti potem bi bilo Marxa konec in z njim marksizma. Brez tega pa ni diktature proletariata in z njo združenega neizmernegega ugodja neomejene oblasti in materialnega razkošja.

El llamado del Papa

Con fecha de primer domingo de cuaresma (4 de marzo) el papa Juan Pablo II dió a publicidad su primera enciclica de la cual extraemos los siguientes párrafos:

¿Progreso o amenaza?

Consiguientemente, si nuestro tiempo, el tiempo de nuestra generación, el tiempo que se está acercando al final del segundo milenio de nuestra era cristiana, se nos revela como tiempo de gran progreso, aparece también como tiempo de múltiples amenazas para el hombre, de las que la Iglesia debe hablar a todos los hombres de buena voluntad y en torno a las cuales debe mantener siempre un diálogo con ellos. En efecto, la situación del hombre en el mundo contemporáneo parece distante tanto de las exigencias objetivas del orden moral, como de las exigencias de la justicia o aún más del amor social. No se trata aquí más que de aquello que ha encontrado su expresión en el primer mensaje del Creador, dirigido al hombre en el momento en que le daba la tierra para que la „sometiese“. Este primer mensaje quedó confirmado, en el misterio de la Redención, por Cristo Señor. Esto está expresado por el Concilio Vaticano II en los bellísimos capítulos de sus enseñanzas sobre la „realiza“ del hombre, es decir, sobre su vocación a participar en el ministerio regio —munus regale— de Cristo mismo. El sentido esencial de esta „realiza“ y de este „dominio“ del hombre sobre el mundo visible, asignado a él como cometido por el mismo Creador, consiste en la prioridad de la ética sobre la técnica, en el primado de la persona sobre las cosas, en la superioridad del espíritu sobre la materia.

povzema papež po svetem Avguštinu. Cerkev je sredstvo, po kateri naše hrepenenje najde časovno in po njej večno uteho. „Božji poklic“ človeka, piše v encikliki. Cerkev pa je tudi odgovorna za resnico, za pravo vero, ki je last Boga in jo Cerkev upravlja. In Cerkev je soudeležena v trajnem Kristusovem poslanstvu: duhovniškem, preroškem in kraljevskem. Zato pa je krščanski poklic, po Kristusovem zgledu služiti in kraljevati.

Papež Wojtyła zaključil svojo okrožnico s prelepo molitvijo k Mariji, božji

in naši materi, ki je zlasti „mati našega zaupanja“. Naj nam ona pomaga, da prejmemo Svetega Duha, da se spremenimo v Kristusove priče v vseh predelih sveta „kot tisti, ki so se razšli iz zbornice v Jeruzalemu na binškošni dan“.

S temi besedami zaključil papež svoje pismo; pismo ki naj prekrvsi Cerkev, da prenovljena v teh novih binškoških ob koncu drugega tisočletja prekrvsi svet in človeštvo v novo božje ljudstvo, ki rca po puščavi dvajsetega stoletja v obljubljeni večni deželo.

Teroristi iz šeste kolone

Srbsko partijsko glasilo, beograjski dnevnik Borba, objavlja serijo člankov pod zgornjim naslovom, s podnaslovom: Dokumentarna kronika o teroristični aktivnosti fašistične emigracije proti Jugoslaviji. Piše neki D. Ganović, v stilu, ki je podoben svoječasnemu pisanju o tkim. črni roki na Slovenskem v slovenskem partijskem tisku.

V nadaljevanju št. 26 v Borbi z dne 25. februarja t. l. pod naslovom „Protikomunistični borci“ piše o slovenski politični emigraciji naslednje:

„V protikomunistično in protijugoslovansko delovanje reakcionarnih sil na Zahodu je vprežena tudi fašistična emigracija iz Slovenije.

To potrjuje tudi struktura te emigracije, o kateri je dejansko možno govoriti kot skupini raznih grup fašistične emigracije z istim ciljem: uničevanje in rušenje reda v SFRJ. Sestavljajo jo ostanki fašiziranih predvojnih političnih struktur v Sloveniji, okupatorski kvizlingi tipa Ciril Zebot, pripadniki Bele garde, domobranstva in drugih vojaških in polvojaških kvizlingov formacij.

Kakor druge fašistične emigrantske skupine si je tudi ta zastavila za svoj glavni cilj „izpeljavo subverzivno-terorističnih akcij proti Jugoslaviji“. Takoj po vojni, so n pr. 20. oktobra

1946 iz Avstrije poslali v Jugoslavijo skupino 40 teroristov, ki jih je vodil bivši častnik kvizlingovskih vojnih formacij v Sloveniji Štefan Belobrk. Isto leto se je ilegalno vtihotalip v državo tudi terorist Ferdinand Serenc, ki je bil dejanski vodja teroristične skupine.

Diverzije in sabotaže na važnejših prometnih vozilih in drugih objektih ter atentati na vodilne osebnosti, vse to je bila naloga ilegalno vtihotaljenega terorista Janeza Topliškega avgusta 1963 v Jugoslavijo. S seboj je prinesel 15 kg eksploziva, 4 pištole, 2 radijski postaji, načrte objektov in sezname oseb, ki jih je bilo treba likvidirati, kakor tudi neko količino propagandnega materiala. Organizatorji te diverzije so bili pripadniki fašistično-teroristične organizacije „Zveza slovenskih protikomunističnih borcev“, Janez Zdešar in Ciril Turk (iz Nemčije), Franc Jeza iz Trsta in še neki drugi. (Toplišek je bil obsojen v Mariboru).

Zadnje čase se je fašistična emigracija iz Slovenije, povezana z neofašističnimi skupinami v Italiji, zoperstavila izvedbi Osimskih sporazumov.“

Poznavalec slovenske politične emigracije bo sam po sebi prišel do zaključka, da Ganović nikakor ne pozna slovenske politične emigracije. Ali pa ima informatorje, ki ga (namenoma?) napačno informirajo.

Svetovni javnosti

Svetovno znani jugoslovanski disident prof. Mihajlo Mihajlov, ki se trenutno mudi v ZDA, je dal ameriški tisku in svetovnim tiskovnim agencijam 20. februarja t. l. naslednjo pismo izjavo za tisk:

„Washington, 20. februarja 1979. — Ker sem zaenkrat preložil svojo name-ravano vrnitev v Jugoslavijo in sem še vedno v ZDA, se čutim dolžnega dati pojasnilo.

V minulih osmih mesecih, ki sem jih preživel na Zahodu, z mnogimi javnimi nastopi, stotinami intervjujev in predavanj na raznih kongresih in zborovanjih, na potovanjih po Ameriki, Evropi in Aziji, nisem imel prilike, da bi si prislužil toliko, da bi si vsaj za gotovo dobo zagotovil obstoj v Jugoslaviji. To namreč moram storiti, kajti v Jugoslaviji mi ne dajo možnosti zaslužka za preživljanje.

Za jugoslovanske disidente je pro-

blem materialnega obstoja pogostokrat veliko težji kakor vsa politična in političska preganjanja. Kampanja proti jugoslovanskim disidentom, ki se je začela 20. decembra 1978 med drugim plenomom Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, in zlasti ton časopisnih napadov name, ki se še nadaljujejo, ne pušča nobenega dvoma, da mi bo po vrnitvi v Jugoslavijo vzeti najmanj potni list in tako ne bom mogel več potovati v tujino. Zato moram zaenkrat še ostati v ZDA, tako da si bom zagotovil obstoj po svoji vrnitvi v Jugoslavijo. Na Zahodu pa bom moral omejiti svoje javne nastope in se posvetiti dokončanju več knjig, ki bodo obenem s serijo predavanj na nekaterih univerzah moj edini vir dohodkov.

Mihajlo Mihajlov“

Izjava Mihajla Mihajlova ne potrebuje komentarja.

Goriška in Primorska

(Nad. iz 3. str.)

so pridružili še spremno pismo videmskega prefekta.

Vse te okolnosti, ki jih ni težko označiti za hud moralni pritisk, močno načenjajo verodostojnost odgovorov županov Beneške Slovenije. Župani so odgovorili negativno. Izjema je odgovor iz občine Grmek. Najbolj pa je „originalen“ odgovor župana iz Srednje, ki odgovarja, da prebivalstvo njegove občine govori narečje, ki je zmes „slovanskega“, francoskega, italijanskega, nemškega in furlanskega izvora... Slovenskega jezika ni omenil ker to bi že bila izdaja nad Italijo: Beneški Slovenci naj bi bili le ostanki Slovanov, „paleoslavi“, ki naj čim manj zvedo o sebi in o svoji kulturi.

PO ŠPORTNEM SVETU

V BUENOS AIRESU je Argentina premagala Čile v tekmovalstvu v tenisu za Davisov pokal. Rezultat je bil 3:2; v petek, 16. 3. je G. Vilas premagal J. Fillola, J. L. Clerc pa je izgubil s H. Gildemeistrom. V tekmi dvojice sta Vilas in Clerc premagala čilsko dvojico P. Cornejo in B. Prajusa. V nedeljo pa je v odločilni tekmi Clerc premagal Fillola in zagotovil Argentini nadaljno uvrstitev. Zadnja tekma med Gildemeistrom in Vilasom ni vplivala na izid, vendar je bila ogorčena, kajti uspeh nad Vilasom je v ponos vsakemu igralcu. Toda se ni končala zaradi slabe luči. Ker pa je moral Vilas odpotovati v ponedeljek, je igro zaradi odstopa izgubil.

LIDIJA BENEDETIČEVA je na tekmovalstvu v Trincu na Češkoslovaškem v skoku v višino zasedla s 183 cm tretje mesto, prvo mesto je osvojila Poljakinja Kielanova s 193, kar je tudi rekord Poljske.

V BEOGRADU sta 18. februarja član ljubljanske Olimpije Matjaž Krušec in štirinajstletna Zagrebčanka Sandra Dubravčić ponovno obranila naslova državnih prvakov v umetnostnem drsanju.

V KRANJSKI GORI sta na 34. državnem prvenstvu v slalomu osvojila prvo mesto Bojan Križaj in Anja Zavadlav. Tekmovalje je bilo dokaj težko, med moškimi je obe progi od 100 tekmovalcev končalo le 30, med dama-

mi pa od 30 samo šest. Smolo je imela mladinka Metka Jerman, ki je v prvem teku postavila čas 47,55 in se uvrstila pred Zavadlavovo, ki je progo pretekla s 47,90. Jermanova se v drugem teku ni uvrstila in tako izgubila priložnost dobre uvrstitve na tekmovalju.

V MURSKI SOBOTI so med osmimi ekipami mladi Sobočani ponovno osvojili naslov slovenskih mladinskih namiznotenških prvakov. Na tekmovalju, ki je bilo zaključeno 18. februarja so nastopile poleg zmagovalcev še ekipe Fužinarja z Raven, Maribora, ljubljanskih Olimpije in Ilirije Nove Gorice, Triglava iz Kranja in Kočevja.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Učiteljska seja šolskega sveta ZS bo 28. marca ob 20. uri v Slovenski hiši.

Medorganizacijski svet se bo sestel v petek, 30. marca ob 20. uri v prostorih Zedinjene Slovenije.

ZEDINJENA SLOVENIJA

BUENOS AIRES

XXXII. redni občni zbor

V NEDELJO, 25. MARCA 1979, ob 9.30 v mali dvorani SLOVENSKE HIŠE, Ramón L. Falcón 4158.

DNEVNI RED:

1. Določitev dveh overovateljev zapisnika občnega zbora in branje zapisnika prejšnjega občnega zbora.
2. Obravnavanje bilance za leto 1978 in poročila upravnega in nadzornega odbora.
3. Volitve upravnega in nadzornega odbora ter razsodišča za dve leti.
4. Določitev članarine za leto 1979.
5. Slučajnosti in predlogi.

Če ob napovedani uri ne bi bilo navzočih več kot polovica članov društva, se bo občni zbor pričel eno uro potem (ob 10.30) in bo sklepčen ob vsaki udeležbi. (Čl. 16 pravil).

Ob 9.30 bo v slovenski cerkvi sv. maša, pri kateri bomo molili za žive in mrtve člane društva. Kdor se iz važnega vzroka ne bi mogel udeležiti občnega zbora, naj pismeno pooblasti kakšnega drugega člana.

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vodi g. Adolf Škrjanc. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

- Pohištvo

- Dekoracije

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230
(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

STARA IZMALIČENJA IN NOVE STVARNOSTI

(Nad. iz 3. str.)

zem, bankarstvo in promet. Bil je to drzen načrt. Na pritisk Kardelja je Kavčič padel. Zdaj je Kardelj mrtev in Ljubljana se sprašuje, kako se bo oblikoval bodoči razvoj Slovenije. Vrnitev na polavtonomijo v smislu Kavčiča, ki živi sedaj kot upokojenec in se politično ne uveljavlja, ali na nekakšen separatistični kurz — po splošnem mnenju — ne pride v poštev. Časi pa tudi zakoni so se spremenili. Nekateri gospodarski problemi, kakor na pr. udeležba na devizah, so se medtem rešili. Slovenija se čuti v Jugoslaviji nekako doma, sicer se pa ne ve, kam naj bi se obrnila. Neke vrste napadov, ki so bili prej usmerjeni na Beograd, so sedaj bolj uperjeni na sosede, kajpak v korist za skupno delo ob mejah. Nekoč ironično mišljen izraz za Kavčičevo „provincialno politiko“: „Do Bavarške gor“, je danes dobil resnično izpolnitev. Upoštevana slovenska firma „Gorenje“, izdelovalec gospodinjskih aparatov vseh vrst, je kupila na dražbi tovarno daljnogledov Korting na Bavarskem, kjer zdaj v okviru bavarskih zakonov nadaljuje z izdelovanjem daljnogledov. Franz Josef Strauss, ki ga je belgrajska Politika imenovala, da pripravlja tretjo svetovno vojno, drži skupno z gospodarskim ministrom Jaumannom nad podjetjem svoje blagoslavljajočo roko.

OBVESTILA

SOBOTA, 24. marca:

Redni občni zbor Slomškovega doma ob 19. uri.

Sestanek SKAD-a v Slovenski hiši ob 19.15. Najprej bo skupna sv. maša, po maši pa pogovor s p. L. Tomažinom o verski in kulturni rasti zambij-ske mladine.

NEDELJA, 25. marca:

Občni zbor društva Zedinjena Slovenija ob 9.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 31. marca:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 1. aprila:

Mladinska maša in zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem p. L. Tomažina v Slovenski hiši ob 9.30.

Roditeljski sestanek Slomškove šole po maši.

V Slov. domu v Carapachayu srečanje s p. Tomažinom. Ob 18. uri sv. maša, nato predavanje.

SREDA, 4. aprila:

Prvi redni sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. uri. Predaval bo msgr. Anton Orehar o temi: „Vedno zvesti“.

ČETRTEK, 5. aprila:

Na Pristavi ob 15. uri redni sestanek ženskega krožka. Msgr. Anton Orehar bo imel razgovor o temi „Žena v družini“.

NEDELJA, 8. aprila:

V Slovenskem domu v Carapachayu tombola.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofc. 2
T. E. 35-8827

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

Specialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

KREDITNA ZADRUGA "SLOGA" z o. z.

Bmé. Mitre 97

Ramos Mejía

T. E. 658-6574

Redni občni zbor članov KREDITNE ZADRUGE "SLOGA" bo v soboto 31. marca 1979 ob 20.30 uri v Slomškovem domu, Castelli 28, Ramos Mejía.

DNEVNI RED:

1. Določitev overovatelja zapisnika in članov volilne komisije.
2. Obravnavanje bilance, izkaza izgube in dobička in poročila Upravnega in Nadzornega odbora za l. 1978.
3. Volitve odbornikov za dve leti: predsednika, namestnika tajnika in blagajnika, treh svetovalcev in enega namestnika svetovalca. Za eno leto: dveh članov Nadzornega odbora.

Občni zbor je sicer uradno sklican za eno uro prej, vendar ker ni verjetnosti, da bi bilo navzočih več kot polovico članov, smatramo, da bo sklepčen ob 20.30 uri ob vsaki udeležbi.

Kot je že v navadi, bo po občnem zboru prijateljski razgovor pri pogrnjenih mizah. Z udeležbo na občnem zboru pokažete zanimanje za svojo zadrugo in daste oporo odboru pri nje vodstvu.

V SLOGI JE MOČ!

Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, je odšel k Vsemogočnemu po zaslužen plačilo duhovnik, gospod

prof. dr. Rudolf Hanželič

vzgojitelj in veliki dobrotnik slovenske skupnosti v Argentini

K večnemu počitku je bil položen na pokopališču v Dolores, v kordovskih hribih.

S svojimi vzgojnimi knjigami in s Počitniškim domom si je postavil trajen spomenik med Slovenci.

Spominjajmo se ga v molitvi.

Pokojniki sorodniki in prijatelji

Vsem, ki so bili kakorkoli včlenjeni v dolgoletnih šolskih počitniških kolonijah, sporočamo, da je odšel h Gospodu po plačilo duhovnik, profesor, gospod

dr. Rudolf Hanželič

oče in gospodar slovenske počitniške kolonije v kordovskih planinah, odličen vzgojitelj in prijatelj slovenske mladine.

Prosimo Gospoda, naj sprejme njegova dobra dela!

Praznik sv. Jožefa 1979

Solski odsek Zedinjene Slovenije
referent France Vitrih

V Gospodu je zaspal 19. marca 1979 veliki dobrotnik in ljubitelj slovenske šolske mladine

dr. Rudolf Hanželič

Spoštljivo se klanjamo njegovi dobroti in ga priporočamo v molitev in blag spomin.

ZEDINJENA SLOVENIJA, Buenos Aires

Novice iz Slovenije

CERKNICA — V Cerknjski občini tožijo o pomanjkanju tradicionalnih obrtnikov — krojačev, čevljarjev in šivilj ter nekaterih drugih. V tej občini je le 9 takih obrtnikov, dočim jih je povprečno v Sloveniji 20 na 10.000 prebivalcev; v Švici pa kar — 83. Občina je posvetila nerazvitosti obrti kar obsežno analizo, ki ima 50 strani. Pravijo, da morajo za rešitev sprejeti nujne ukrepe in davčne olajšave. Še posebej pa omenjajo šušmarje, ki jih menda ni malo. Ti seveda ne plačujejo davkov, zato občino skrbi razvoj obrti.

LJUBLJANA — V dvorani Slovenske filharmonije so 7. februarja podelili Prešernovo nagrado, in sicer sedem velikih nagrad in 17 nagrad iz Prešernovega sklada. Velike Prešernove nagrade so prejeli za svoje življenjsko ustvarjalno delo: skladatelj in dirigent Bojan Adamič, operna solistka Vanda Gerlovičeva, akademski slikar Vladimir Makuc, pesnik in prevajalec Janez Menart; gledališki igralce Rado Nakrst, akademski slikar Ive Šubic in televizijski režiser Fran Žižek. Nagradjenci sklada pa so igralca Pavla Brunčeka; pesnik Ervin Fritz, slikarka Zdenka Golob, režiser Aleš Jan, pisatelj Drago Jančar, režiser Dušan Jovanović, igralec Boris Juh, umetniški fotograf Stojan Kerblec, igralca Anica Kumrova, skladatelj Pavel Mihelčič, dirigent Anton Nanut, solistka Ana Pusar-Jerič, slikarja Milan Rijavec in Evgen Sajovic ter arhitekti Studia 7 — Büro 71 iz Domžal.

V zbornični dvorani ljubljanske univerze pa so 8. februarja nagradili 12 študentov za dela, ki jih je poseben odbor priznal za pomembne prispevke k znanosti in kulturi. Nagrade so dobili Andrej Pleterski in Janez Lombregar s filozofske fakultete, Biserka Petrovšek s pravne, Franc Malečkar s tehnološke, Joško Strniša z elektrotehniške, Mihaela Humar, Ziva Melik in Matjaž Šinkovec z medicinske, Gregor Serša z biotehniške, Uroš Lajevac z akademije za glasbo, Mirsad Begić, z akademije za likovno umetnost, Marko Dulmin pa s pedagoške akademije.

LJUBLJANA — V Sloveniji pride 14 telefonov na 100 prebivalcev; na priključke pa čaka okoli 100.000 prosilcev. Telefonov pa ni, ker je uradna cena priključka okoli 5000 dinarjev, „gospodarska“ pa 40.000, razlika plača pošta... in s tem veča svoje izgube.

MARIBOR — Narodna banka Jugoslavije je odobrila mariborskemu letališču 15 milijonov dinarjev investicijskega kredita, z desetletnim rokom vrnitve. Nastal pa je zapletljaj, ker mariborski občinski izvršni svet ni potrdil jamstva za primer, če letališče ne bi zmoglo vračati posojila. Menda svet ni pristojen; prav tako tudi ni soglašal, da bi jamstvo dala Mariborska kreditna banka.

LJUBLJANA — Ljubljanska banka je med glavnimi posrednicami za prenos prihrankov jugoslovanskih delavcev v Nemčiji. Zato je tudi za letos posebno pozornost posvetila organizirani varčevalni mreži na tujem, po kateri naj bi zbrali za 260 milijonov nemških mark. Ljubljanska banka ima na tujem v devetih državah 23 informacijskih birojev in tri stalna varčevalna mesta. Na devizne račune ljubljanske banke prihaja 30 odstotkov vseh nakazil delavcev iz tujine. Leta 1973 je bilo teh nakazil za 61,6 milijona mark, lani pa 251,3 milijona.

TRBOVLJE — Rudarji v zasavskih rudnikih niso imeli januarja prvih sobot. Treba je bilo izpolniti oziroma izboljšati izkop, predvsem pa zaradi nujne potrebe po premogu, ki so ga še kar „toplega“ pošiljali v elektrarne.

LJUBLJANA — Po statističnih podatkih je lani cena poljedelskih pridelkov porasla za 14,9 odstotka. Toda cene so rasle precej različno: sadje se je podražilo za 29,3 odstotka, zelenjava kar za 81,3 odstotka, mleko in mlečni izdelki pa so se celo pocenili za 2 odstotka.

MARIBOR — V Kino gledališču je bil 18. februarja sedmi festival amaterskega dokumentarnega filma. Na festivalu so poslali 93 filmov iz 28 filmskih klubov iz vse Jugoslavije.

Umrli so od 13. do 19. februarja 1979:

LJUBLJANA — Stanislav Požun, up. zlatarski mojster; Adolf Hribar, up., 80; Ivana Simončič r. Ivančič, 80; Marija Letonja r. Pretnar; Verena Kotnik r. Gaberc; Vera Oberlindtner; B. Simandl, 79; dr. Franc Štular, v. pravni svetnik; Marija Vetter r. Škoda, up.; Antonija Uranič; Julij Šemrl, up., b. krojaški mojster; Ladislav Požar, up. učitelj glasbe, 86; Marija Gerbec; Helena Čuderman r. Prime, 89; Stanislav Černe; Alojzija Hribernik, 86; Franc Skubic, up. žel.; Jože Finc. klepar; Ferdo Fras, up.; Anton Šlibar, up., 89; Anton Puchar.

RAZNI KRAJI — Janez Gnezda, up. zidar, 64; Štefan Kožuh, 42, Borovlje; Anton Zibret, up. vrtnar, Krško; Kristina Čibeč, 102, Trbovlje; Marija Mueller r. Weiss, Grosuplje; Franc Ježek, up., Podgorica; Marija Mošnik, Koper; Angela Kavšek, Joškova mama iz Metnaja, Radodova vas; Pepca Janežič r. Subic, Dolina pri Trziču; Kristina Počkaj, Veliko Ubelsko; Jožeta Bernik r. Babnik, Zbilje; Karel Kranjec, Litija; Alojz Gruden, up., Zg. Kašelj; Breda Kopal r. Tancik, Metlika; Terezija Zupanc, 84, Laško; Alojz Višnar, koroški borec, Mojstrana; Marija Selan, 93, Hrastnik; Alojz Gruden, up., Slivnica, Jospina Kramer r. Terčak, Celje; Peter Flajnik, biseromašnik, 86, Šentrupert na Dol.; Anton Semeja, učitelj glasbe, 78, Dob; Alojzija Mehle, Ponova vas; s. Marija Martina-Anka Stezinar, notredamka, Struga pri Novem mestu; Angela Smrekar r. Špunt, 77, Drčarjeva mama, Ribče; Franc Grden, up. žel., Šentlovcenc na Dol.; Anton Klepec, Črnomelj; Julijana Ravnik r. Foršek, Jesenice; Ivanka Kovačič r. Knez, šmartno pri Litiji.

STARA IZMALIČENJA IN NOVE STVARNOSTI

Dopisnik zahodnonemškega dnevnika Frankfurter Allgemeine Zeitung Viktor Meier je pred nekaj dnevi poslal svojemu uredništvu v objavo dopis iz Ljubljane pod zgornjim naslovom, kateremu je dodal še podnaslov: **Legendarna propaganda namesto odprtega razgovora**. Meier piše o vtisih, ki jih je dobil v Ljubljani začetkom tega meseca in jih tu povzemamo:

Ljubljana, v marcu. — V nobenem jugoslovanskem mestu ne vidimo v izložbah knjigarn toliko knjig iz parti-zanke borbe kakor v glavnem mestu Slovenije, v Ljubljani. O vsakem odredu, o vsaki brigadi, o vsaki posamezni četi dobiš posebno „junaško knjigo“. Partizansko veteranstvo cvete; 35 let po vojni se nam ta čas zdi bliže kakor kdaj koli prej. Povodenj memoarjev ne budi samo spominov, temveč tudi nasprotstva. Slovenci, ki jih ni več kakor 1,8 milijona ljudi, torej majhen narod, ne predstavljajo samo pridnost, preudarnost in svojevrstnost. V ozkem ozračju in omejenem prostoru, se zdi, da so se v vojnem času pokazala notranja nasprotstva. močnejše kakor v drugih dveh glavnih jugoslovanskih narodih, pri Hrvatih in Srbih. Djilas piše v svojih Spominih, kako tuje mu je stopilo nasproti „hrvatsko vzušnje“, ko je stopil v hrvatski glavni štab. V Sloveniji za časa vojne, se zdi, da je manjkala nadrejena nacionalna nape-

tost. Pred vojno je v Sloveniji vodila močna klerikalna ljudska stranka pod pomembnim Koroševim vodstvom. Povezava s katoliško Cerkvijo je bila ozka, Korošec sam je bil duhovnik. Ko so „leve“ sile pod vodstvom komunizma, tradicionalno v veliki manjšini, začele svoje partizanstvo, se jim je takoj postavilo nasproti desno krilo klerikalcev z nič manjšo odločnostjo svojih „domobrancev“, tudi „bela garda“ imenovanih.

Poraz „belih“.

Da so si nekateri „narodno osvoboditev“ prilastili zase, dočim so se drugi naslonili najprej na laško, potem pa na nemško okupacijsko silo po l. 1943, je bilo bolj posledica konstelacij; v resnici je šlo o bema za politično oblast. Ljubljanski škof Rožman je bil politični inspirator „belega“ tabora. Katoliška Cerkev je bila na ta način tudi kot institucija potegnjena v razcep. (Naša pr.: Vidi se, da je pisec to informacijo dobil pri ljubljanskih OF-arjih.) Poraz „belih“ je bil spet posledica vsesplošnega položaja. Angleži so tedaj vrnili 11.000 belogardistov, ki so se zatekli na Koroško, nazaj v Jugoslavijo komunistom, ki so jih potem vse pobili.

Mnogo Slovencev je mnenja, da sta tudi nervoznost in slaba vest vzrok, da se danes skuša ohranjati toliko tistega

Ob zaključku lista smo prejeli iz Córdoba žalostno sporočilo, da je tam umrl prof. dr. RUDOLF HANZELIČ, ustanovitelj slovenske počitniške kolonije v San Esteban v Cordobskih hri-bih. Za slovensko skupnost zaslužnega vzgojnika in pisca znanstvenih del se bomo obširneje spomnili v prihodnji številki. N. p. v miru!

Osebnostne novice:

Poroka: Poročila sta se 3. marca v cerkvi „Señor de los Milagros“ v Moronu gđ. Angelca Tominc in Guillermo Lombardero. Za priči sta bila nevestin oče Jože Tominc in ženinaova mati ga. Olga Lombardero. Pel je Slovenski zbor „Karantanija“, ker je bila nevesta zvesta članica tega zbora. Obred je opravil g. France Himmelreich. Čestitamo!

BARLOCHE

Planinska sezona 1979

V gospodarskem pogledu lahko označimo letošnje poletje za precej revno. Saj nas splošni gospodarski zastoj ne bi prizadel tako hudo — v bistvu je dežela bogata in ljudje si radi privoščijo počitnice — da ni bilo tiste školsko-argentinške napetosti, ki nam je vzela ves januar in usmerila množični turizem v kraje, primerno oddaljene od „nevarne“ meje.

V raznih drugih ozirih pa se z gorskimi meseci lahko pohvalimo. Vreme se je neverjetno dobro držalo, patagonski veter si je vzel počitnice in štiri mesece smo gledali jasno nebo, se sončili in tudi kopali. Žal je suša pospeševala gozdne požare in oblasti so imele kar dovolj dela s to nadlogo, ki je zarisala široke črne lise v zelena pobočja Kor-diljer.

A ne le o lepem vremenu, tudi o slovenskem andinizmu lahko kaj več povem. Ne mislim le na otvoritev Petričkove kočice, ki bo vsem udeležencem še dolgo ostala v spominu. Dodati moram, da so ob upadanju turizma slovenski izletniki predstavljali častno izjemo in da so prihitali skoraj vselej v istem številu v deželo jezer na oddih. Lepe nedelje sredi februarja sem našel Pod Skalco več kot šestdeset Slovencev in to skoraj izključno planince iz Buenos Airesa. Ker smo bili bariločani manj zaposleni kot običajno, smo lahko gostom posvetili tudi nekaj več pozornosti in se o marsičem pogovorili. Poletje pa nas je poleg tega obogatilo z vrsto pomembnih planinskih tur, ki jih že dolgo ne poznamo.

Prav gotovo je k temu izrednemu dogodku pripomoglo dejstvo, da se je „prebudil“ stari mojster Dinko Bertoncelj. Čeprav je že pred tremi leti opustil potovanja v Severno Ameriko, ga je vendar do zdaj domače delo zadrževalo, da ni mogel prav v gore. Sicer je lanskega marca skočil na katedralski stolp — spremljal ga je Jože Škulj — a resnično razmahnil se je šele letos. Najprej se je 20.1. v družbi školj in Franceta Berganta povzpela na vrh Tronadorja. Po petnajstih letih odmora in je priletel in vendar izvedel turo čisto v mladostnem stilu: v petek popoldne do Melingove kočice, v soboto pa vrh Tronadorja — pravi vrh seveda, saj številni turisti odpravijo Tronador na malo nižjem in precej lažjem argentin-skem špiču — in povratek do Jermana ob Črnem ledeniku. Potem še nočna avtovožnja do Bariloč — res ni dosti mladike ki bi mu lahko konkurirala! Samo nekaj dni kasneje je Dinko s Tončkom Arkom preplezal svojo mla-

dostno trofejo: Campanile Esloveno. Odkar sta leta 1952 Dinko in France premagljivi stolp) je prvokrat spet slo-
venka naveza stala na vrhu, ki se Jerman uspela na špiči ki se je do zljad imenuje Slovenski zvonik. Pa še v sestavi, ki pisca teh vrstic močno spominja na slavno dobo slovenskega andinizma pred četrto stoletja, ko je naveza Dinko-Tonček (Pangerc) začr-tala smeri, ki so med argentinskimi plezalci še danes v časteh.

Že naslednji dan (25./1.) sta ista plezalca (Dinko Bertoncelj in Tonček Arko) preplezala katedralski stolp in čez dober teden sta se skupno s Škuljem povzpela na Vulkan Lanin (3.774 m). Vsekakor lepa zbirka zahtevnih plezarij, za katere našemu plezalcu, ki se je lanske zime srečal z Abrahamom, lahko samo čestitamo. Povsem tudi razumemo, da je po tej seriji večjih planinskih podvigov peljal še svojega fantiča Bogdana na Lopezo Torre in upamo, da se bo dečko razvil v prav takega smučarja in plezalca, kot je oče.

Med mladimi se je Tonček Arko udeleževal na katedralskih špicah, plezal z mlajšimi argentinskimi plezalci razne stope (Aguja Frey, M 2, Abuelo, La Vieja itd.) in zaključil sezono s Fonrouge-Klenkovo smerjo v Torre Principal.

Ob tej nenavadni delavnosti SPD tudi Vašemu dopisniku ni ostalo drugega, kot da reče „si“ na povabilo prijatelja Carla Sonntaga, se naveže na vrvi in zleze na Torre Norte v Lopezu. Slučajno sem bil zadnjikrat tam gori pred šestindvajsetimi leti prav tako v Sonntagovi družbi. Isti dan je v najini letošnji smeri vodil pokojni Tonček Pangerc Neumeverjevo družino: doktorja, gospo in hčerko Beatriz. Tokrat je mene in Carlita spremljal živžav mladine, ki je stare gospode sicer spoštljivo sprejela v svojo družbo, a nas v moči in sprtnosti še daleč preseže, kot je to neizbežni naravni zakon. Pa sem bil vendar močno zadovoljen. V precej pisani družini, ki se je ta dan zgrnila na skale Fila Norte, sem se namreč lahko pohvalil z najstarejšo rojstno letnico.

Zdaj bo počasi listje leng porume-nelo in potem bodo začela pobočja v rdečih barvah. Še malo kasneje bo snežna belina pokrila gore in morda nam nakloni lepo zimsko sezono. Spomladi in poleti pa bodo znova zagoreli v soncu bariloški špiči in mlado življenje bo spet ob spremstvu pojemajočih gornikov oživelo granit patagonskih gora.

V. Arko

BUENOS AIRES

Začetek slovenskih šol

V nedeljo, 11. marca je bila v Slovenski hiši prireditev ob začetku šolskega leta slovenskih osnovnih šol. Najprej je bila sv. maša s petjem, katero je daroval msgr. Anton Orehar. Po sv. maši je ob dvorani spregovoril pozdravne besede referent šolskega odseka Zedinjene Slovenije Franc Vitrih. Potem pa je predsednik ZS Marjan Loba povedal otrokom nekaj lepih resnic. In nato je bila igrice. Igrala je šola dr. Gregorija Rožmana iz San Martina. Prva izvedba je bila meseca decembra 1978 v San Martinu, ko je šola proslavila 30 letnico svojega obstoja pod vodstvom ge. Katicje Kovač Dimnikove.

Petrčkove poslednje sanje

Pravilnični svet palčkov in vil, ter velike matrine ljubezni do svojega otroka, ki sega preko groba. V tem okolju se odigrava naša igrice. Petr-

ček, sirota brez staršev, je bolan pri svoji babici. Sveti večer je in želi si daril, kakor jih dobijo drugi otroci. V tem zaspi in ima prelepe sanje. Obiščejo ga vile in gozdni čarodej, kateri ga popelje v spremstvu meseca v kraljestvo kralja Matjaža pod goro Peco, kjer ga lepo sprejmejo, vendar ko po prigovarjanju kraljevega poveljnika povabi kraljično Alencico s seboj na zemljo, se vse podere in Matjaževa vojska spet zaspi stoletno spanje. Petrček zbeži s čarodejem v gozd, kjer se vsi gozdni prebivalci pripravljajo na Jezusčkov prihod na sv. večer. Ko Jezusček pride, ga Petrček prosi, naj ga popelje k mamic in ko mu On obljudi, se Petrček zbudi. Vročica ga spreletava in duši ga, v hudem kašlju umrje in mamica ga odpelje s seboj.

Vso skrb režije je imel Maks Borštnik in gotovo je vesel ob lepem uspehu svojega dela. Vsi se mu lepo zahvaljujejo. Posebno lepo sceno je naredil Ivan Bukovec, za kar tudi njemu najlepša hvala. Vsi igralci so lepo igrali, ne moremo pa mimo doživete igre mamic, katere ves čas v igri spremlja in tolaži svojega otroka. Podala jo je Marija Žagar. Prav tako doživeto Mir-janka Voršič, ki je zaigrala stoletno bukvo, katere se jezi na svojega moža čarodeja. Zelo posrečeno ga je podal Tomaž Voršič. — Hrast, miren, dostojanstven, gospodar gozda, ki ga je prikazal Viktor Leber. Meglico krasotico v njenem brezskrbnem plesu je prav lepo odigrala Eva Smersu. Ampak Petrček! Njega je doživeto podal Gabrijel Petkovšek. Skrben in trpečo babico pa je predstavila Sonja Zorko. In lepe vile sta zaigrali sestri Monika in Marja Jenko.

Dvor kralja Matjaža je bila pestra slika, ki je napravila močan vtis s svojo blešččo opremo, z vojak in pisanim spremstvom in seveda kraljevo družino, katero so zelo lepo podali: kralj Matjaž: Janez Filipič; kraljica: Beti Rupnik; kraljična: Monika Bukovec. Vsi palčki, od malega strahopetneža, kateri je pribežal k očetu hrastu, pa do vseh radevednežev, ki so zvedavo gledali izza smrek in prijane gozdne živali, ki so se zbrale sredi gozda, vsi so lepo igrali in pripomogli do posebnega doživlja na sv. večer, ko je prišel Jezusček, ki ga je ljubko zaigrala Andreja Verbič. Skoraj bi pozabili na mesec. Ves večer nam je lepo svetil; predstavil pa ga je Janči Kovačič.

Prav posebna hvala tudi tistim skrbnim delavkam in delavcem za odrom: šepetalki, pomočnikom za luči in glasbo, ki so tudi donrinesli svoj delež za lep uspeh prireditve.

B.

Goriška in Primorska

Narodnostno stanje v Beneški Sloveniji

Posebna komisija italijanske vlade je „raziskovala“ narodnostno stanje v Beneški Sloveniji z vprašalno polo. Seveda, vprašanje je bilo dokaj delikatno, kajti v Beneški Sloveniji je vidno narodnostno prebivanje prebivalstva. Zato je italijanska demokršćanska stranka pridala vprašalni poli komisije, ki so jo dobili župani, še posebno priporočilo. Župani v Beneški Sloveniji so večinoma člani demokršćanske stranke, zato so dobili v priporočilo navodila senatorja Beorchia in pa v-demškega pokrajinskega tajnika stran-ke DC, kako naj na vprašalno polo odgovarjajo. Poskrbljeno je bilo še tu-di „za vsak slučaj“ — vprašalni poli (Nad. na 4. str.)

časa. Nervoznosti zato, ker, če bi se vpeljale v Slovenijo svobodne volitve, bi katoliška krščanska demokraska stranka verjetno dobila večino. Ker pa katolika Cerkev, tudi če ne bi hotela, nezavestno velja vendarle za močnejšo silo kristaliziranja v tem smislu, zato je razmerje med državo in Cerkvijo v Sloveniji, kljub formalni korektnosti, v bistvu bolj komplicirano kot na Hr-vatskem, kjer vse leži bolj odprto. Ka-toliška Cerkev v Sloveniji zdaj ni v položaju, da bi mogla svojo verzijo dogodkov predložiti javnosti, predvsem, da ne more javno dokazati in demon-strirati, da je bila prav tako narodnostno usmerjena, kakor komunistična „ljudsko-osvobodilna fronta“ in da so njeni pristaši subjektivno prav tako verjeli, da se bore v korist naroda. Na eni strani mine komaj kakšen teden, da ne bi kakršenkoli časopis prinesel članek o škofu Rožmanu, oz. o „izdajji“ meščanskih katoliških pred-stavnikov. Na drugi strani pa skuša režim vsak poskus nasprotovanja, re-čimo v katoliškem listu, že v Klici zatreti. Tako ostanejo razgovori in ob-jeektivno zgodovinsko dokazovanje še naprej nerešeni. V nobeni drugi ju-goslovanski republiki ni toliko dokumen-tov iz tega časa še „pod ključem“ kakor v Sloveniji. Kar pa je bilo v inozemstvu publicirano od „belih emi-grantov“, ni temu primerno tudi nič posebno objektivnega.

Vztrajna težnja držati Cerkev kot

„protinarodni element“, vpliva predvsem groteskno na Slovenskem Pri-morju, ki je pred vojno pripadalo Ita-liji. Tu so bili predvsem slovenski du-hovniki, ki so ves čas italijanskega fašizma in njegove poitalijančevalne politike skušali ohranjati slovensko zavest, in so tudi Hrvatom v Istri pri-tekli na pomoč. Oni so tudi pozneje partizansko borbo razumeli kot „osvo-bodilno borbo“. Za to pa danes Cerkev ne dobi nobene besede priznanja. Ko je župnik Leopold Jurca hotel v zadnjem času izdati svoje spomine na tisti bor-beni čas v Družini, je trajalo skoraj pol leta, kljub neštetim intervencijam, da je dobil predpisano dovoljenje. S prohibitivnim in spretnim, šikan pol-nim prometnim davkom, ki je za ve-čino knjig te vrste odpuščen, dobiva režim učinkovito sredstvo v roke za usmerjanje tudi katoliške izdajateljske delavnosti. Tisti slovenski duhovniki, ki so v fašistični Italiji izgubili svoje pravice na penzijo, ker so, namesto da bi v cerkvah učili verouk samo v itali-janščini, to učenje v slovenščini pre-nesli v svoja župnišča, še danes čakajo za upokojitev pri jugoslovanskih državi, oz. nje slovenski republiki.

Dvojna vloga Slovenije.

V isto poglavje spada tudi vedno na novo „majhno sovražno“ nastopanje proti posameznim pomembnejšim neko-

munističnim predstavnikom, ki so si-ecer v narodno osvobodilni borbi sodelo-vali na strani komunistov. Tako na-padajo na pr. levo katoliškega intelek-tualca pisatelja Kobeka — tudi s sra-motilnimi spisi, ki so seveda prosti davka —. Zaporna kazen grozi vsake-mu, ki bi v slovenskem časopisu v Tr-stu kaj priobčil o dogodkih za časa vojne. Pisatelji in pesniki, ki pripada-jo drugemu taboru, so tudi danes za-molčevani. Samo če gre za manjšine v inozemstvu, se ujemajo vsi v enoten zbor, ter sosed — Avstrijec in Italia-nc označujejo kot tlačitelje, oz. store vsaj to, da potem Tito, in prej tudi Kardelj, spregovorita kakno besedo proti. (Naša pripomba: se čuti, da piše Nemeč za Nemece.)

Bistveni skupni imenovalec sloven-skega „nacionalizma“ leži pravzaprav v gospodarstvu. Slovenci stoje načelo-ma do Jugoslavije v pozitivnem raz-merju. Hočejo pa, da se upošteva nji-hov posebni položaj, ki ustreza sred-njeverjskim razvitim deželam in da se jim ne jemlje uspeh njihovega dela. Na tej ravni se dobe skupaj vsi Slovenci. Kako? — Le v tem si niso vsi edini. Stane Kavčič, najmočnejši republikanski politik dobe pred in po l. 1970, je hotel Slovenijo dvigniti na višino njenih sosedov. Za Kavčiča je imel „regionalizem“ političen pomen. Za svojo dvojno vlogo naj bi se Slo-venija specializirala na trgovino, turi-

(Nad. na 4. str.)

♦ PROF. DR. RUDOLF HANŽELIČ

Življenje in delo.

Njegov velika želja še za življenja in še tik pred smrtjo je bila, da bi se nadaljevalo pisanje vzgojnih knjig za družine in za mladino in da bi se tudi nadaljevalo delovanje Počitniškega doma. Zato je dal že pred časom pobudo za ustanovitev posebnega dobroteljnega društva, ki naj prevzame v last Počitniški dom in ga vodi tako, kot ga je vodil on. Akcija za ustanovitev takega društva se je začela že sredi leta 1978. Vložena so bila pravila na pristojne oblasti in pričakovati je, da bo novemu društvu kmalu podeljena pravna osebnost. Dr. Hanželič je v svoji oporoki določil, da prepušča temu društvu (Asociación civil de beneficencia Hogar de descansa) vse svoje nepremično in premično premoženje — torej ves Počitniški dom v Doloresu z vsem inventarjem. Pri sestavi pravil za to društvo je sam označil namen društva takole: Počitniški dom mora nuditi slovenski šolski mladini — zlasti bolehnim in iz manj premožnih družin — cenene počitnice v gorskem zraku: ter nuditi cenene počitnice tudi ostalim — zopet bolehnim in manj premožnim slovenskim družinam in posameznikom. Tudi je zahteval, da se mladina v Počitniškem domu nevsiljivo versko pogloblja in da goji slovensko narodno zavest.

S tem dejanjem je postal dr. Hanželič gotovo največji dobrotnik slovenske skupnosti v Argentini. Bog daj, da bi Počitniški dom v Doloresu, ki ga je dr. Hanželič ustanovil z velikimi žrtvami, še dolgo služil Slovincem v Argentini.

Bolezen, smrt in pogreb dr. Hanželiča

Proti koncu leta 1978 se je moral znova zateči v bolnišnico v Lujanu, kjer je prestopil na operacijsko mizo. Kmalu po tej operaciji se je z zdravnikovim dovoljenjem podal v svoj Počitniški dom v Doloresu v upanju, da ga bo sveži in čisto gorski zrak pozdravil. Toda bolezen se je znova pojavila in proti koncu januarja se je moral podati v bolnišnico (Clínica Guerra v Capilla del Monte). Bil je ponovno operiran. Toda po tej operaciji se ni več opomogel. V času bivanja na omenjeni kliniki so mu slovenski rojaki in rojakinje požrtvovalno stregli in bedeli pri njegovi bolniški postelji podnevi in ponoči.

Dne 7. marca je bil prepeljan v zavod „Nuestra Señora de Lourdes“ v Los Cocos. Ker se je končala Počitniška doba v Počitniškem domu, so prihitele streči dr. Hanželiču izredno dobre šolske sestre iz San Lorenza in bratje maristi iz Lujana. Bil je tudi deležen velike pozornosti krajevne duhovščine. Redno so ga obiskovali: škof iz Cruz del Eje, župnik iz Capilla del Monte, slovenska duhovnika Kapucin Andrej Stanovnik in salezijanec Franče Barle ter seveda Slovinci iz Doloresa in drugih kordobskih krajev.

Dr. Hanželič je pri polni zavesti mirno v Gospodu zaspal na praznik sv. Jožefa — dne 19. marca, med tem, ko so prisotni, zbrani ob njegovi bolniški postelji, peli Marijino pesem. Takoj nato je bil prepeljan v cerkev v Doloresu, kjer je bil položen na mrtvaški oder.

Novica o smrti dr. Hanželiča se je hitro razširila po kordobski okolici, kjer je bil pokojni znana osebnost.

Njegova velika želja še za življenja in še tik pred smrtjo je bila, da bi se nadaljevalo pisanje vzgojnih knjig za družine in za mladino in da bi se tudi nadaljevalo delovanje Počitniškega doma. Zato je dal že pred časom pobudo za ustanovitev posebnega dobroteljnega društva, ki naj prevzame v last Počitniški dom in ga vodi tako, kot ga je vodil on. Akcija za ustanovitev takega društva se je začela že sredi leta 1978. Vložena so bila pravila na pristojne oblasti in pričakovati je, da bo novemu društvu kmalu podeljena pravna osebnost. Dr. Hanželič je v svoji oporoki določil, da prepušča temu društvu (Asociación civil de beneficencia Hogar de descansa) vse svoje nepremično in premično premoženje — torej ves Počitniški dom v Doloresu z vsem inventarjem. Pri sestavi pravil za to društvo je sam označil namen društva takole: Počitniški dom mora nuditi slovenski šolski mladini — zlasti bolehnim in iz manj premožnih družin — cenene počitnice v gorskem zraku: ter nuditi cenene počitnice tudi ostalim — zopet bolehnim in manj premožnim slovenskim družinam in posameznikom. Tudi je zahteval, da se mladina v Počitniškem domu nevsiljivo versko pogloblja in da goji slovensko narodno zavest.

S tem dejanjem je postal dr. Hanželič gotovo največji dobrotnik slovenske skupnosti v Argentini. Bog daj, da bi Počitniški dom v Doloresu, ki ga je dr. Hanželič ustanovil z velikimi žrtvami, še dolgo služil Slovincem v Argentini.

Umaknil se je v Italijo v Rim, kjer je bil zopet gost svoje tete dokler ni emigriral v Argentino. Tu je bil najprej v dušnem pastirstvu in prov. v Mendosi, na kar je dobil mesto hišnega duhovnika v zavodu za prevzgojo deklet v San Esteban, obenem pa je izvrševal profesorsko službo — filozofije in psihologije — na državni gimnaziji v Capilli del Monte. Od tam se je šele pred nekaj leti preselil v Luján, kjer je bil profesor na marističnem bogoslovju vse do zadnjega, ko ga je napadla bolezen. Odprl je spet svojo počitniško kolonijo v San Esteban. z velikim upanjem, da se mu povrne zdravje, v „njegovem svetu“, pa je po par operacijah podlegel uničujočemu raku.

Taka je bila pot dr. Hanželiča kot duhovnika in kot profesorja verouka in filozofskih ved.

Počitniški dom

Njegova velika želja še za življenja in še tik pred smrtjo je bila, da bi se nadaljevalo pisanje vzgojnih knjig za družine in za mladino in da bi se tudi nadaljevalo delovanje Počitniškega doma. Zato je dal že pred časom pobudo za ustanovitev posebnega dobroteljnega društva, ki naj prevzame v last Počitniški dom in ga vodi tako, kot ga je vodil on. Akcija za ustanovitev takega društva se je začela že sredi leta 1978. Vložena so bila pravila na pristojne oblasti in pričakovati je, da bo novemu društvu kmalu podeljena pravna osebnost. Dr. Hanželič je v svoji oporoki določil, da prepušča temu društvu (Asociación civil de beneficencia Hogar de descansa) vse svoje nepremično in premično premoženje — torej ves Počitniški dom v Doloresu z vsem inventarjem. Pri sestavi pravil za to društvo je sam označil namen društva takole: Počitniški dom mora nuditi slovenski šolski mladini — zlasti bolehnim in iz manj premožnih družin — cenene počitnice v gorskem zraku: ter nuditi cenene počitnice tudi ostalim — zopet bolehnim in manj premožnim slovenskim družinam in posameznikom. Tudi je zahteval, da se mladina v Počitniškem domu nevsiljivo versko pogloblja in da goji slovensko narodno zavest.

S tem dejanjem je postal dr. Hanželič gotovo največji dobrotnik slovenske skupnosti v Argentini. Bog daj, da bi Počitniški dom v Doloresu, ki ga je dr. Hanželič ustanovil z velikimi žrtvami, še dolgo služil Slovincem v Argentini.

Proti koncu leta 1978 se je moral znova zateči v bolnišnico v Lujanu, kjer je prestopil na operacijsko mizo. Kmalu po tej operaciji se je z zdravnikovim dovoljenjem podal v svoj Počitniški dom v Doloresu v upanju, da ga bo sveži in čisto gorski zrak pozdravil. Toda bolezen se je znova pojavila in proti koncu januarja se je moral podati v bolnišnico (Clínica Guerra v Capilla del Monte). Bil je ponovno operiran. Toda po tej operaciji se ni več opomogel. V času bivanja na omenjeni kliniki so mu slovenski rojaki in rojakinje požrtvovalno stregli in bedeli pri njegovi bolniški postelji podnevi in ponoči.

Bolezen, smrt in pogreb dr. Hanželiča

Proti koncu leta 1978 se je moral znova zateči v bolnišnico v Lujanu, kjer je prestopil na operacijsko mizo. Kmalu po tej operaciji se je z zdravnikovim dovoljenjem podal v svoj Počitniški dom v Doloresu v upanju, da ga bo sveži in čisto gorski zrak pozdravil. Toda bolezen se je znova pojavila in proti koncu januarja se je moral podati v bolnišnico (Clínica Guerra v Capilla del Monte). Bil je ponovno operiran. Toda po tej operaciji se ni več opomogel. V času bivanja na omenjeni kliniki so mu slovenski rojaki in rojakinje požrtvovalno stregli in bedeli pri njegovi bolniški postelji podnevi in ponoči.

Dne 7. marca je bil prepeljan v zavod „Nuestra Señora de Lourdes“ v Los Cocos. Ker se je končala Počitniška doba v Počitniškem domu, so prihitele streči dr. Hanželiču izredno dobre šolske sestre iz San Lorenza in bratje maristi iz Lujana. Bil je tudi deležen velike pozornosti krajevne duhovščine. Redno so ga obiskovali: škof iz Cruz del Eje, župnik iz Capilla del Monte, slovenska duhovnika Kapucin Andrej Stanovnik in salezijanec Franče Barle ter seveda Slovinci iz Doloresa in drugih kordobskih krajev.

Dr. Hanželič je pri polni zavesti mirno v Gospodu zaspal na praznik sv. Jožefa — dne 19. marca, med tem, ko so prisotni, zbrani ob njegovi bolniški postelji, peli Marijino pesem. Takoj nato je bil prepeljan v cerkev v Doloresu, kjer je bil položen na mrtvaški oder.

Novica o smrti dr. Hanželiča se je hitro razširila po kordobski okolici, kjer je bil pokojni znana osebnost.

MEDNARODNI TEDEN

GIULIO ANDREOTTIJU se je posrečilo sestaviti novo italijansko vlado v koaliciji z republikansko in socialdemokratsko stranko. V 21-članski vladi sedaj sedijo trije republikanci in štiri socialdemokrati, vsi ostali so demokristjani. V vladi ni socialistov in komunistov. Opazovalci dvomijo, da bo nova italijanska vlada preživela glasovanje o zaupnici, ki bo predvidoma še pred koncem tega meseca. Če socialisti ne bodo glasovali v parlamentu za vlado, bodo v Italiji spet splošne volitve v najkrajšem času.

KURDOM v Iranu se je z oboroženim nastopom proti novemu režimu svečenika Homeinija posrečilo doseči več avtonomije, kakor so jo imeli doslej. V šolah po iranskem Kurdistanu bodo odslej naprej učili tudi kurdski jezik.

NEZNANI TERORISTI so v Hagu na Nizozemskem ubili britanskega veleposlanika pri holandski vladi, 58-letnega Sykesa. Policija skuša ugotoviti, če je umor delo irske teroristične organizacije IRA, ker je Sykes leta 1976 vodil preiskovalno komisijo, ki je stikala za zločince, ki so takrat ubili britanskega veleposlanika na Irskem, Ewarta-Biggsa.

V RIMU je umrl zadet od možganske kapi 75-letni vodja italijanske republikanske stranke Ugo La Malfa. Pred kratkim mu je italijanski državni predsednik Pertini ponudil sestavo nove vlade, pa je La Malfa odklonil.

Kardeljeva zadnja „usluga“ Slovincem

Kakor je znano, je imel jugoslovski komunistični diktator Tito lanskega 7. oktobra v makedonskem Skopju govor, v katerem se je med drugim dotaknil tudi problema manjšin jugoslovskih narodov zunaj Jugoslavije. Diktator Tito je v zvezi s tem poudarjal, da je jugoslovanska zunanja politika v prvi vrsti politika federacije, se pravi politika federalne države Jugoslavije, ne politika posameznih republik, ki jo sestavljajo. Če ima katera od jugoslovanskih republik manjšinski problem — tu je diktator Tito mislil na Makedonijo v zvezi z bolgarskimi zahtevami po južnem delu makedonske republike in na Slovenijo v zvezi z manjšinskim problemom na avstrijskem Koroškem in v italijanskem Primorju — je treba ta problem na lestevici zunanje politike postaviti na drugo mesto. Na prvem mestu je in mora ostati čim boljše sodelovanje Jugoslavije s sosednjimi državami, bodisi s sovjetskimi sateliti na vzhodu kakor s kapitalističnimi sosedoma Avstrijo in Italijo na zahodu.

Titov govor je bil javen namig posameznim jugoslovanskim republikam, naj ne poudarjajo svojih lokalnih problemov in naj ne polemizirajo s sosednjimi državami. V prvi vrsti gre za Makedonce in Slovence.

Kardelj je po tem govoru pritisnil na slovenske partijske tovariše zaradi njihove agitacije proti Avstriji in Italiji glede Koroške in Trsta. Opozoril jih je, da „nima smisla, da smo take rekoč z vsemi sosedi na bojni nogi“ in naj torej prenehajo z bojem za manjšine. Tako slovenska partijska vlada kakor jugoslovanska federalna vlada

Tudi je bila takoj telefonično sporočena v Buenos Aires, v Luján in v Córdoba, od koder so prihтели pokojnikovi sorodniki in prijatelji, med njimi tudi msgr. Anton Orehar.

Pogreb se je vršil v torek, 20. marca popoldne. Pogrebno sv. mašo je daroval krajevni škof iz Cruz del Eje ob somaševanju msgr. Oreharja, župnika iz Capilla del Monte ter p. Andreja Stanovnika. Po evangeliju je v vznesenih besedah orisal lik pokojnika župnik Morillo iz Capilla del Monte. Nato se je v imenu slovenske skupnosti poslovil od svojega sobrata msgr. Orehar, ki je podal prisotnim kratek življenjepis pokojnika in se obenem zahvalil škofu, duhovščini in vsem ostalim za pozornost, ki so jo s svojim velikim obiskom pri pogrebu pokazali za našega duhovnika. Po končani maši je spregovoril še škof, msgr. Orehar pa je zmolil slovensko molitev.

Pogrebne maše in pogreba se je udeležilo izredno veliko ljudi. Prišli so poleg Slovencev profesorji srednje šole

„TIHOTAPCI“ SV. PISMA ZA ŽELEZNO ZAVESO

SV. MAŠE PO SOVJETSKIH GOZDOVIH

Večino izdaj sv. pisma spravijo čez železno zaveso v komunistične države s tihotapljenjem. Nad 40 verskih organizacij v svobodnem svetu se bavi s to vrsto evangelizacije, zlasti odkar je ZSSR zaplenila 12 milijonov knjig sv. pisma, ki jih je takoj po 2. svetovni vojni dovolila legalno uvoziti v ZSSR.

Sv. Pismo je danes možno kupiti v cerkvenih knjigarnah na Poljskem, v Jugoslaviji, zelo težko je priti do sv. pisma v Vzhodni Nemčiji, še težje v Češkoslovaški in na Madžarskem, kjer mora kupčevce ime knjigarna poslati partijski policiji, še težje v Romuniji, praktično nemogoče pa v ZSSR in Bolgariji. V Albaniji je nakup ali posedovanje sv. pisma proglašeno za protidržavni zločin.

„Tihotapci“ sv. pisma v države za

železno zaveso so vsi prostovoljci in mnogi pripovedujejo o zanimivih primerih. Tako se je eden od takih „tihotapev“ znašel s svojim avtom, polnim knjig sv. pisma, sredi sovjetskih tankov ob ruski zasedbi Češkoslovaške leta 1968. Znašel se je in kljub temu celo izročil najmanj enemu sovjetskemu tankistu sv. pismo. Pozneje je dobil iz ZSSR od neke matere pismo: „Hvaležna sem vam, da ste dali sv. pismo mojemu sinu, ko je okupiral Češkoslovaško.“

Verska svoboda je v ZSSR tako okrnjena, odn. je praktično ni, da se mnogi verniki shajajo na verske obrede in sv. maše skrivoma v gozdovih, kjer se tudi deli sv. obhajilo. Ameriški reviji Time se je posrečilo dobiti fotografijo takšnega zbora vernikov v gozdu „nekje v ZSSR“, ki jo je objavila v svoji izdaji 19. t. m.

Po Titu – negotovost

Pod zgornjim naslovom je New York Post 22. februarja t. l. izpod peresa svojega dopisnika v Beogradu Williama F. Buckleyja objavil zanimivo razmišljanje o položaju v Jugoslaviji v tem trenutku, ko tudi Tito odhaja s pozornice. Zlasti zanimivo je Buckleyjevo opozorilo na koncu članka o poročilih, ki jih v Washingtonu dobivajo iz Jugoslavije. Opozorja na iranski primer, od koder je Bela hiša dobivala očitno povsem napačna poročila o stabilnosti šahovega režima. Buckley piše:

V Evropi mnogo ugibljuje o prihodnosti Jugoslavije, zlasti odkar je umrl domnevni Titov naslednik Edvard Kardelj. V Jugoslaviji sami pa je ugibanje o zadevi naslednika absoluten tabu. To ni nič nenavadnega. Tudi v Keniji npr. nihče ni mogel razpravljati o vprašanju Kenyatovega naslednika v zadnjih letih njegovega življenja. To „bolezen“ je pred dolgimi leti odlično označil prof. Karl Wittfogel za „megalomanijo starihovskega despota“.

Tito je divje ponosen in divje sam sebi zadostujoč. Verjetno se ta trenutek ne motimo, če rečemo, da je vodilni narcisist na svetu, dasi menim, da moramo majhen prostorček na tem področju pustiti tudi cesarju Bokassi. Za Tita je znano, da cele dneve in tedne preždi v buljenu na največje kolekcije psiho-fantskega materiala na svetu. Napolnil bi z njimi ogromno knjižnico.

V tej knjižnici seveda ne bi bilo izredne knjige, ki je nedavno izšla: „Patriot ali izdajalec — primer generala Mihajloviča“, izpod peresa Davida Martina (založba Hoover Institut Press). Ta knjiga poruši mit, da je bil Mihajlovič, ki je bil Titov tekmeč v odporu protu nacismu, nacistični kolaboracionist. Tako ga je namreč označil in za to tudi usmrtil Tito v enem tistih procesov, ki so se jih od takratnega njegovega heroja Jožefa Stalina naučili komunisti po vsem svetu.

Mnogo bistrih zahodnih opazovalcev je vedelo, da je bil proces ena sama laž, toda kazalo je, da je sodišče imelo dokazni material. Poleg tega je bilo čudno pomanjkanje protidokaznega gradiva.

sta v minulih tednih ustavili sleherne diplomatske korake nasproti Avstriji glede slovenske manjšine na Koroškem.

iz Capilla del Monte, kjer je bil dr. Hanželič dolga leta profesor. Prišlo je veliko število dijakov, mladina iz zavoda San Sebastian, kjer je bil pokojnik več let hišni duhovnik. Cerkev v Doloresu — stara jezuitska zgodovinska cerkev — je bila premajhna, da bi mogla sprejeti vse, ki so prihтели na pogreb.

Pogrebni sprevod je peš krenil pod vodstvom škofa in msgr. Oreharja na slikovito pokopališče v Doloresu, kjer je bil po molitvah, ki sta jih opravila škof (v kasteljanščini) in msgr. Orehar (v slovenščini) krsta položena v grobnico sester frančiškank sv. angela varuha, ki so dale svojo grobnico z veseljem na voljo za zadnje počivališče slovenskega duhovnika. Slovenska skupina je za zaključek zapela nekaj lepih slovenskih pesmi.

Slovinci smo s smrtjo dr. Hanželiča izgubili izredno delovnega, izobraženega in nesebičnega duhovnika, vzgojitelja in dobrotnika. Vsemogočni naj mu nakloni večni mir in pokoj!

va, ki bi govorilo v prid junaštvu Mihajlovičevih proti-nacističnim nastopov. David Martin pojasnjuje zakaž. Zgodilo se je namreč, da je na odličnem položaju nahajajoče se komunist dobival informacije iz Jugoslavije in jih spreminjal v oddajah v London z namenom, da je pomagal komunistu Titu doseči pojovno prevlado nad protikomunistom Mihajlovičem.

Večina te aktivnosti je bila v letih 1943 in 1944. Martin objavlja poročila, ki so prihajala v London in katera so vplivala na Churchilla, da se je nagnil k Titu. Ta poročila o uspešnih protinacističnih gverilskih akcijah Mihajlovičevih četnikov so bila v Kairu predelana tako, kakor da je Mihajlovič kolaboriral z nacisti. Nasprotno pa so bila poročila, da je bil Tito v stikih z nacisti, da bi z njimi ustvaril protimihajlovičev fronto, zadržana.

Glavni britanski funkcionar v uradu za „posebne operacije“ v Kairu je bil James Klugman. Klugman je umrl 9. septembra 1977 v Londonu. „Times“ je ob njegovi smrti zapisal: „Pripadal je mednarodnemu delavskemu gibanju in komunistični partiji, v katero je vstopil leta 1933 in ostal član do svoje smrti 9. septembra. Bil je glavni pobudnik in organizator levičarskega študentovskega gibanja v tridesetih letih... Po vojni se je posvetil zgodovinskemu, teoretičnemu in vzgojnemu delovanju za komunistično partijo in postal... izdajatelj „Marksizem danes“.“

Sir Douglas Howard, britanski diplomat v uradu za Jugoslavijo, je pisal Martinu, ko je pregledoval njegov material „z začudenjem. Lahko samo rečem... da če bi nam bile informacije, ki so v vaši knjigi, na razpolago takrat, bi bila, in verjetno je tako, vsa naša politika zelo drugačna.“

Pred nekaj leti (dobil sem informacijo od nekoga, ki mu verjamem) je Tito zaupal nekemu staremu prijatelju na visokem položaju v Zahodni Evropi, da je dejansko razočaran nad marksizmom. „Vse svoje življenje sem se boril za delovnega človeka,“ je baje dejal, „toda sedaj je prepozno odstopiti od te ideologije, dasi sem prišel do spoznanja, da komunizem ni prijatelj delovnega človeka.“

Vse to ima svoj pomen. Tito je bil, kakor kaže, vedno praktičen človek. Prepričan je bil, da je kolaboriral z nacisti zaradi svojih posebnih ciljev, pozneje, ko je nastopil proti Stalinu, ko je spoznal, da bi satelizacija Jugoslavije pomenila njegov zaton. Menja žene pogosto, kakor jih je Henrik VIII. Disidenti, tudi njegovi stari tovariši, so dobrodošli samo v njegovih ječah. In ko je Sovjetska zveza podprla njegovega visokega nasprotnika, ga je Tito dal ugrabiti v Švici in ga vrgel v ječo.

Zadnja stvar, ki bi jo Zahod potreboval sedaj, bi bila še nova destabilizacija na Balkanu. Toda ne glede na to, da je Tito dovolil vzcveteti v Jugoslaviji srednji sloj, ostaja ta država rodovitno polje za izvajanje Brežnjeve doktrine iz leta 1968, po kateri si Sovjetska zveza prisvaja pravico za vzpostavljanje reda v socialističnem svetu. David Martin nas opominja, da moramo skrbno proučevati poročila, ki prihajajo iz Jugoslavije o takšnih stvareh kakor je stabilnost režima, z ozirom na poročila o stabilnosti šahovega režima v Iranu in minimalnem vplivu levic v islamu.